

HEVES VÁRMEGYEI SZC

**KOSSUTH
ZSUZSA**

TECHNIKUM, SZAKKÉPZŐ ISKOLA,
KOLLÉGIUM ÉS KÖNYVTÁR

KOLLÉGIUMI SZAKMAI PROGRAM

**A Heves Vármegyei SZC Kossuth Zsuzsanna Technikum,
Szakképző Iskola, Kollégium és Könyvtár
Szakmai Programjának 5. számú melléklete**

Hatályba lépés : 2024.09.01

Tartalom

Bevezetés.....	4
A működés belső feltételrendszere.....	6
Személyi feltételek, elvárások.....	6
Az oktatói testület.....	6
Tanulói összetétel.....	7
Tárgyi, környezeti feltételek.....	7
A kollégiumi élet szervezettsége, illetve az ezzel kapcsolatos elvárások.....	8
A kollégiumi élet szervezettsége, az ezzel kapcsolatos elvárások.....	9
A kollégium kapcsolatrendszere.....	9
A kollégium nevelési alapelvei, értékei, céljai, küldetése.....	10
Nevelési alapelveink, értékeink.....	10
Az intézmény nevelési elvei.....	11
Céljaink.....	11
A kollégiumi nevelés feladatai.....	12
A tanulás tanítása.....	12
Az erkölcsi nevelés.....	12
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés.....	12
Állampolgárságra, demokráciára nevelés.....	13
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése.....	13
A családi életre nevelés.....	13
A testi és lelki egészségre nevelés.....	13
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség.....	14
Fenntarthatóság, környezettudatosság.....	14
Pályaorientáció.....	14
Gazdasági és pénzügyi nevelés.....	14
Médiatudatosságra nevelés.....	15
A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei.....	15
Egészségnevelési elvek.....	17
Általános fejlesztési követelmények a nevelőmunkában:.....	17
Környezeti nevelési elvek.....	18
Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok.....	18
Általános célok, értékek.....	18
Helyi célok, értékek.....	19
A pedagógiai tevékenység szerkezete.....	20
A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások.....	20
Felkészítő foglalkozások.....	20
A tanulást segítő foglalkozások.....	20

Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások.....	20
A szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások.....	21
A csoportfoglalkozások témaköre.....	21
A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszama.....	22
Kötetlen időkeretben végzett tevékenységek.....	22
Irányított tevékenységek.....	22
Tevékenységek kategóriák.....	23
Kollégiumi oktatói feladatok:.....	24
A tanulás tanítása.....	24
Az erkölcsi nevelés.....	25
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés.....	26
Állampolgárságra, demokráciára nevelés.....	26
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése.....	27
ÖNISMERET.....	28
A családi életre nevelés.....	31
Testi és lelki egészségre nevelés.....	32
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség.....	33
Fenntarthatóság, környezettudatosság.....	33
Pályaorientáció.....	34
Gazdasági és pénzügyi nevelés.....	36
Médiatudatosságra nevelés.....	37
A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei.....	38
Az életrend szervezése elvei.....	38
A tanulás szervezése elvei.....	38
A szabadidő szervezése elvei.....	39
A gyermek-és ifjúságvédelemmel kapcsolatos pedagógiai feladatok, tevékenységek.....	39
Egészségfejlesztési program.....	40
Tájékozódás az érintettek körében.....	43
Kortárshatások az egészségfejlesztésben.....	43
A kollégium önálló arculatának továbbfejlesztése, hagyományai.....	44

Bevezetés

A kollégiumunkban élő tanulók a hagyományok és a jogszabályok által meghatározott, szervezett keretek között, a kollégium erkölcsi, érzelmi és szociális védelme alatt élik iskolás éveiket. A családi környezet átad jogokat és kötelességeket a kollégiumnak, mint befogadó intézménynek, illetve a kollégiumi oktatónak, mint a szülőt pótolni hivatott oktatónak.

Ugyanakkor törekszünk a családból hozott értékek megőrzésére és fejlesztésére.

Az elmúlt évek során a szakképzés intézményeinek, így a kollégium társadalmi, oktatáspolitikai környezete is megváltozott, új követelmények léptek fel, amelyre az intézményrendszernek, ezen belül a kollégiumnak is reagálni kell.

Ahogy a szakképzés, úgy az azt támogató kollégiumok életében is jelentős változások zajlottak az elmúlt időszakban, és zajlanak napjainkban is. Ezeknek a változásoknak kollégiumunk aktív alakítója kíván lenni. Ennek jegyében az elmúlt évben kollégiumunk jelentősen megújult mind szellemiségében, mind értékrendjében, és nem csak pedagógiailag, hanem infrastruktúrájában is igyekezett megfelelni napjaink elvárásainak.

A Kollégiumi nevelés országos alapprogramja az alábbiakban határozza meg a kollégium feladatát, társadalmi szerepét:

A kollégium alapfeladata:

Biztosítsa a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azon tanulók számára, akiknek a lakóhelyén nincs lehetőség a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való jog érvényesítésére, illetve akiknek a családja nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket.

A kollégium kiemelt társadalmpolitikai szerepe és feladata:

- Fenntartsa a társadalmi mobilitást: esélyeket teremtsen, biztosítsa a hozzáférést a jó minőségű tudáshoz, segítse a szociális, kulturális hátrányok leküzdését, a társadalmi integráció folyamatát.
- Fontos szerepe van az egész életen át tartó tanulás megalapozásában, a tanuláshoz szükséges készségek és képességek, a meghatározott kulcskompetenciák erősítésében, a tehetség felismerésében és fejlesztésében, a tanulók felzárkózásának segítségével.
- A kollégium a tevékenysége során megteremti a feltételeket az iskolai tanulmányok sikeres folytatásához, kiegészíti a családi nevelést és szakképzésben folyó oktatást, egyúttal szociális ellátást, biztonságot, valamint érzelmi védettséget is nyújt.
- A kollégium - megfelelő pedagógiai környezet biztosításával - elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a diákok önszerveződése során kialakuló közösségekben az együttélés, az együttműködés, az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak megismerését, gyakorlását; ezzel a kollégium hatékony támogatást nyújt a sikeres társadalmi beilleszkedéshez.

A kollégium:

- a helyi társadalom elvárásait, a oktatási környezet lehetőségeit is figyelembe véve végzi munkáját,
- A kollégium adottságainál fogva alkalmas lehet arra, hogy egy lakóközösség pedagógiai, kulturális központjává válhasson.

Oktató testületünk célul tűzte ki, hogy valóban eleget tenni az alapprogramban megfogalmazottaknak. Ennek szellemében született a szakmai programunk, és ennek szellemében alakítottuk át pedagógiai, módszertani, kollégiumi oktatói elveinket, és választottunk új eszközöket a megvalósításhoz.

Mindemellett a pedagógiai program átdolgozását az is indukálta, hogy 2015 januárjától új fenntartó látja el a működtetés feladatait: bekerült kollégiumunk a szakképzés kötelékébe, azon belül pedig jelenleg az Heves Vármegyei SZC Kossuth Zsuzsanna Technikum, Szakképző Iskola, Kollégium és Könyvtár néven működünk, tehát így szervezetileg is ahhoz az iskolához tartozunk, amelynek tanulói közül kerülnek ki kollégiumi diákjaink. Ez az egy közösséghez való tartozás erősít bennünket, és hittel valljuk, hogy együttműködve az iskolával a mi munkánk is hatékonyabbá válik, és az iskola is megerősödik általunk.

1. A szakmai program összeállításánál alapul vett dokumentumok

- 12.(XII.12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- 2019. évi LXXX tv. a szakképzésről
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról 20/2012 (VIII.31) EMMI rendelet intézményi önértékelésre vonatkozó előírásai
- A Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatói intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- Az 1997. évi XXXI. tv. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- A Heves Vármegyei SZC Kossuth Zsuzsanna Technikum, Szakképző Iskola, Kollégium és Könyvtár intézményi Szakmai Programja, Szervezeti és Működési Szabályzata, Házirendje

Jelen kollégiumi Szakmai Program melléklete a Heves Vármegyei SZC Kossuth Zsuzsanna Technikum, Szakképző Iskola, Kollégium és Könyvtár intézményi szakmai programjának.

2. Kollégiumi céljaink

Intézményünk biztosítja az iskolai követelmények teljesítésére való felkészülést, a tehetséggondozást, a felzárkóztatást. Segítjük tanulóink pályaválasztását, szakmatanulását, jövőjük alapozását.

A kollégiumi foglalkozások és tevékenységek átszövik és irányítják tanulóink életét. Kollégiumunk sajátos arculatával, hagyományrendszerével, foglalkozásaival,

tevékenységeivel, a szabadidő megszervezésének változatos módjaival hozzájárul az itt eltöltött idő hasznos és örömteli megéléséhez.

A felzárkóztatás és tehetséggondozás különböző módjaival, követhető életviteli mintákkal lehetővé tesszük azt, hogy a kollégisták érdeklődésüknek, képességeiknek, szakmaválasztásuknak és tehetségüknek megfelelően tanulhassanak és készülhessenek önálló életükre.

A kollégiumi foglalkozások lehetőséget adnak arra, hogy a tanulók az iskolai nevelés és oktatás kevésbé tantárgyközpontú területeiről is ismereteket szerezzenek, élményekben részesüljenek. A foglalkozások olyan kompetenciákat is fejlesztenek, melyek révén tanulóinkban kialakulhat az alkalmazkodóképesség, a tolerancia, a konfliktuskezelő képesség.

Kollégiumunk szándékai szerint hozzájárul az életen át tartó tanulás megalapozásához.

A kollégiumi együttélés feltétele a közösen meghatározott szabályok betartása és betartatása, a bizalmi légkör kialakítása a közösségben. A jó kollégiumi légkör feltétele a kölcsönös bizalom a diákok és a nevelőtanárok között.

„... a lelket /amely tükör is/ megőrizni... annyit jelent, mint az ifjúságot elvonni az üres elfoglaltságtól, és okosan hozzászoktatni a tisztességes és hasznos dolgokhoz.”

/Comenius/

A működés belső feltételrendszere

Személyi feltételek, elvárások

A kollégiumi oktatói testület szakos összetétele, felkészültsége, a kollégium pedagógia iránti elkötelezettsége jó színvonalú gondoskodást biztosít tanulóink számára.

A kollégiumban a nem oktató munkakörben foglalkoztatott alkalmazottak (takarítók, portás) munkáját is a gyermekközpontúság, a nevelés eredményességének támogatása kell, hogy jellemezze. Jelenlétük, megnyilvánulásaik, tevékenységük és annak színvonala is nevelési tényező.

Az oktatói testület

A kollégiumi oktatói testület az Heves Vármegyei SZC Kossuth Zsuzsanna Technikum, Szakképző Iskola, Kollégium és Könyvtár oktatói testületéhez tartozó, de bizonyos pedagógiai szempontokat figyelembe véve önálló testület. Szükség esetén szakos kollégiumi oktatóink tanítanak az iskolában, illetve az iskolaz oktatói tanórán kívüli tevékenységeket, illetve egyéb pedagógiai jellegű feladatokat látnak el a kollégiumban.

A kollégium oktatói a kollégiumi élet különböző tevékenységi területeit irányítják

Ezek a következők lehetnek:

- diákönkormányzatot segítő,
- egészségügyi feladatokat irányító,
- kulturális tevékenységet segítő,
- sportfelelős,

- tanulói ügyeleti beosztás felelőse,
- szobák tisztasági pontozásának felelőse,

Az éjszakai és hétvégi ügyeleteket saját oktatóink látják el.

A humán erőforrással való gazdálkodás és fejlesztés:

- A tantestület létszámát a törvényben kidolgozott normákhoz igazítjuk. A természetes személycserék alkalmával törekedni kell a kvalifikált szakember felvételére.
- A belső továbbképzések szolgálják a szakmai és módszertani kultúránk fejlődését.
- Bővíteni kell a tapasztalatcserék lehetőségeit a kollégák és a diákok számára is.
- A munkaközösségen belül folytatni kell a műhelymunkát, a tartalmi innovációt.
- A végzett munka minősége és mennyisége alapján folyamatosan kell értékelni kollégáink teljesítményét.

Tanulói összetétel

A kollégium 150 férőhelyes, koedukált kollégium. A diákok zömének életkora 14-18 év között van, de vannak 18-21 évesek (érettségi utáni szakképzősök) is.

A tanulók több mint 60 településről érkeztek, a beiskolázási terület túlnő a megye határain (az anyaiskola beiskolázási körzete is). Vannak tanulóink Nógrád-, Borsod-Abaúj-Zemplén, Pest, Szabolcs-Szatmár és Szolnok megyéből is.

A Szakmai Pedagógiai Program összeállításakor kiemelt figyelmet fordítottunk a rendkívül heterogén összetételű tanulói struktúrára.

Tárgyi, környezeti feltételek

Kollégiumunk az iskola melletti épület 3 felső szintjén működik, a terület a városközpont közvetlen szomszédságában található. Az iskolák gyalog megközelíthetők. A buszpályaudvar 10 perc alatt elérhető.

A hétszintes paneltömb belső kialakítása során a funkcionális szempontok alig érvényesültek (nincsenek speciális helyiségek, pl.: társalgó, nagyobb létszám befogadására csak az ebédlő használható)

Az épület nyílászárói az évek során deformálódtak. Pályázat segítségével igyekszünk ezek lecserélésére ill. energiatakarékosra cserélésére.

A szabad kapacitások kihasználását, illetve az újabb források (elsősorban pályázatok) felkutatását folytatnunk kell mindaddig, amíg a kor követelményeinek megfelelő komfortfokozatot el nem érjük.

A kollégium belső és külső környezete biztosítja a kollégiumi oktatói célok megvalósíthatóságát, a kollégisták biztonságát, kényelmét, megfelel az otthonosság általános kritériumainak.

Megteremti - a jogszabályi előírásoknak megfelelően - a nyugodt tanulás, az önálló ismeretszerzés, a kulturális, a sport- és egyéb szabadidős tevékenységek, valamint a diákkörök, szakkörök működésének feltételeit.

A kollégium gondoskodik a tanulók nyugodt pihenéséről, az egyéni visszavonulás lehetőségéről.

- Kollégiumunk három szinten összesen 23 lány és 8 fiú hálószobával rendelkezik.
- Minden szoba 5-6 ágyas. A férőhelyek száma: 150
- Szintenként megfelelő mennyiségű mellékhelyiség, mosdó és zuhanyzó van.
- A fiúknak és lányoknak 1-1 betegszoba van kialakítva, valamint két klubszoba és két teakonyha.
- Tanulóink a délutáni órákban használhatják az iskola kijelölt tantermeit és a tornatermét, ebédlőjét és szükség szerint az egyéb helyiségeit.

A kollégiumi élet szervezettsége, illetve az ezzel kapcsolatos elvárások

A kollégiumunk biztosítja a gyermekek optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, beleértve a rendszeres étkezést, a tisztálkodást, az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást.

A kollégium belső és külső környezete kell, hogy biztosítsa a nevelési célok megvalósíthatóságát, szolgálnia kell a kollégisták biztonságát, kényelmét. Ehhez még sok tennivaló van. Az elektromos hálózat biztonságosabbá tételére szükség van. A bútorzat cseréjét pályázatok segítségével folyamatosan végeztük, végezzük. Kollégiumunk igyekszik megfelelni az otthonosság általános kritériumainak. Megteremtettük és fejlesztjük a nyugodt tanulást, az önálló ismeretszerzést (tanulószoba, számítástechnikai terem, letéti kollégiumi könyvtár), a kulturális (klubszoba), a sport (a konditerem a tornaterem és a sportpályák használata) és egyéb szabadidős tevékenységek, szakkörök működésének feltételeit.

A kollégium gondoskodik a tanulók nyugodt pihenéséről, a lehetőségekhez mérten az egyéni visszavonulás lehetőségéről.

1 telefon fővonallal rendelkezünk.

Kialakítottunk egy stúdiót és egy kézimunka-könyvtár- szakköri termet, amelyek felszerelését folyamatosan bővítjük.

Megvalósult fejlesztések:

- a heverőket a 2004-es pályázati támogatással 100 %-ban lecseréltük
- vizesblokkok felújítása megtörtént
- a lapos tető átépítésre került
- függönyök kerültek az ablakokra
- szőnyeget, futószőnyeget vásároltunk
- hűtőszekrények kerültek lakószobákba
- könyvtárszobát rendeztünk be
- sporteszközöket vásároltunk

Fontossági sorrendben a szükséges felújítások:

- a nyílászárók cseréje

- az elektromos hálózat biztonságossá tétele
- a paplanok, párnák részleges cseréje
- az ágyneműhuzatok részleges cseréje, pótlása
- sporteszközök további beszerzése
- szakköri helyiség berendezése, fejlesztése

A kollégiumi élet szervezettsége, az ezzel kapcsolatos elvárások

A kollégiumi élet belső szabályozását a kollégium vezetőjének irányításával az oktatótestület a belső és a külső környezet változásait figyelembe véve alakítja.

A tanulók napi életének kereteit úgy szervezzük, hogy az egyes tevékenységek belső arányai tanulóink egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak.

Igyekszünk biztosítani a tanulók optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, beleértve a rendszeres étkezést, a tisztálkodást, az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást.

Figyelembe vesszük lehetőségeinkhez mérten a szülői, iskolai és a tanulói igényeket.

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata. Biztosítjuk, hogy a diákok választott képviselőik révén részt vehessenek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében.

Lehetővé tesszük, hogy a diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerjék és a mindennapi gyakorlatban felelősen alkalmazzák a demokratikus érdekérvényesítés, a problémamegoldás és a konfliktuskezelés technikáit, módszereit.

Kollégiumunk a maga sajátos eszközeivel kiépítette, folyamatosan ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősítve a kollégiumi közösség együvé tartozását.

A kollégium kapcsolatrendszere

A szülőket minden részletre kiterjedő tájékoztatásban kell részesíteni.

Megkapják a kollégiumi dokumentumokat:

- 1 a házirend kivonatát (már a beiratkozáskor),
- 2 a szakköri és tanfolyami lehetőségek listáját.

Ezek az információk a szülők számára megnyugtató hatásúak. Érezniük kell, hogy itt nem helyettük, hanem velük együtt fog történni a nevelés, optimális esetben öt, hat éven át.

Az új diákokat méltó módon fogadjuk gólyaköszöntésre, vetélkedőre van lehetőség.

A tanévkezdés előtti nap valamennyi kollégista beköltözik, s a szülőknek megtartjuk az első tanévnyitó szülői értekezletet.

A szülők találkoznak az év főbb eseményeivel, célkitűzéseivel. Lehetőség van arra, hogy megismerjék a szülők gyermekük nevelőtanárát – az első intim kölcsönös beszélgetés a gyerek szokásairól, esetleges betegségeiről, a szülők és a kollégium elvárásáról.

Szülői értekezletek és fogadóórák alkalmával valamennyi nevelőtanár is jelen van.

A szellemi környezet meghatározó elemei még az osztályfőnökök, az iskolai tantestület.

Minden osztályfőnököt várunk a kollégiumban, hogy megismerhesse tanítványai elhelyezési körülményeit, szobatársait. A nevelőtanárok folyamatosan tájékozódnak az iskolákban a diákok tanulmányi előmeneteléről, esetleges magatartási problémáiról.

Az egyes szaktanárok véleményét kikérjük abban, hogy hogyan tudnánk eredményesebben segíteni tanulóink előmenetelét, miben tudunk a sajátos eszközeinkkel segíteni. Telefonon bármikor felvilágosítást adnak az érdeklődő szülőknek, tanároknak.

Kollégiumunk rendszeres kapcsolatot tart:

- a szülői szervezettel az iskolában
- más kapcsolódó iskolákkal megbízott kapcsolattartó tanár
- a társintézményekkel, kollégiumokkal a kollégiumvezető
- a szociálisan hátrányos helyzetű tanuló, valamint veszélyeztetett diák esetében a gyermekjóléti szolgálattal, a települési önkormányzatokkal a kollégium ifjúságvédelmi felelőse egyeztetve a tanulók osztályfőnökeivel.

A kapcsolatok kialakításában, gazdagításában és fenntartásában kollégiumunk kezdeményező és nyitott.

Elvek

A kollégium nevelési alapelvei, értékei, céljai, küldetése

Nevelési alapelveink, értékeink

A kollégium – céljai elérése érdekében – diákközpontú, az egyén és a közösség harmóniáján alapuló környezetet és tevékenységrendszer alakít ki, melynek főbb alapelvei:

- a) az alapvető emberi és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;
- b) demokratikus, humanista, nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása;
- c) a tanulók és közösségeik iránti felelősség, a bizalom, a szeretet, a segítőkészség;
- d) szakmai és intellektuális igényesség, kulturált stílus az oktatók tevékenységében;
- e) az alapvető erkölcsi normák érvényesítése;
- f) az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevétele;
- g) építkezés a tanulók aktivitására, öntevékenységére, önszerveződő képességére;
- h) az integrált nevelés, az integrációt elősegítő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- i) a szülőkkel, a kollégiumhoz kapcsolódó iskolákkal, a társadalmi környezettel való konstruktív együttműködés;

j) a nemzeti hagyományok megőrzése, a nemzeti azonosságtudat fejlesztése;

k) a nemzetiségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása.

Az intézmény nevelési elvei

Az iskolában és a kollégiumban folyó nevelőmunka értékközpontú. Az értékek létrehozásában és érvényesítésében teret kapnak:

- az emberi együttélés általánosan elfogadott szabályai
- a polgári társadalom normái
- az egyetemes és nemzeti kultúra értékei
- a köznevelési törvényben megfogalmazott normák

Intézményi nevelőmunkánk célja olyan értékek közvetítése, amelyek a tanulók személyiségére, tanulmányi eredményeire, jövőjére, a családra, a társadalmi környezetre is pozitív hatást gyakorolnak. A fenti értékek közvetítése a tananyagon, a személyes példamutatáson, az iskola és kollégium egészén keresztül történik. Célunk, hogy tanulóink művelt és egészséges tagjai legyenek a társadalomnak és nyitottak legyenek minden változtatásra.

- A tanulók iránti felelősség, bizalom, szeretet, segítőkészség és tapintat alkalmazása a nevelésben
- A szociális és érzelmi biztonság megteremtése
- Egyéni bánásmód alkalmazása az életkori és személyiségre jellemző sajátosságok, különösen a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevételével
- Az alapvető erkölcsi normák betartása
- Az alapvető emberi és szabadságjogok, a gyermekeket megillető jogok érvényesítése
- Demokratikus, humanista, nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása
- Építés a tanulók öntevékenységre, önszerveződő képességére
- Az integrált nevelés megvalósítása
- A nemzeti, etnikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, fejlesztése
- A fogyatékos tanulóknál a fogyatékoság okozta egyéni szükségletek figyelembevétele
- A szülőkkel és a kapcsolódó iskolákkal való konstruktív együttműködés
- A nevelőtestület pedagógiai, módszertani felkészültségének folyamatos fejlesztése

Céljaink

A kollégiumi nevelés célja legfőképp a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása.

Hosszú távon célunk a kollégiumi teljes férőhely-kihasználtsága mellett a fennmaradás és működőképesség megtartása, ezáltal valamennyi dolgozónak a munkalehetőség és a kollégiumot választó minden diáknak a tanuláshoz szükséges feltételek biztosítása oly módon,

hogy tanulóink valamennyien eljussanak a sikeres munkába álláshoz szükséges érettségi, illetve szakma megszerzéséhez, a tanulmányi eredmények további javítása.

Rövid távú (taktikai/éves/havi) és operatív célok a HOGYAN? kérdésre adott válaszok.

A személyiség kibontakoztatása, az adottságok fejlesztése, az egészséges, harmonikus test-lelki fejlődés biztosítása, személyiség-és közösségfejlesztés.

Legfontosabb célunk a tanulói lemorzsolódás 10 % alá történő csökkentése és a kollégium tanulmányi átlagának 0,1-del való emelése.

A kollégiumi nevelés feladatai

A kollégium, a kollégiumi jogviszony fennállása alatt biztosítja diákjai számára azok iskolai tanulmányai folytatásához szükséges kollégiumi feltételeket. Köznevelési feladatait kollégiumi ellátás, illetve sajátos nevelési igényű tanulók kollégiumi ellátásán keresztül valósítja meg.

A kollégiumi nevelés feladata különösen:

A tanulás tanítása

A kollégiumi nevelés feladata a diákok egyéni fejlődésének elősegítése, a hátránnyal küzdők felzárkóztatása, a gyermekek tehetségének kibontakoztatása. Ennek érdekében a kollégium lehetőséget biztosít az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztésére, valamint arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Ezzel fejleszti a kreativitást, erősíti a tanulási motívumokat, az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. Fontos, hogy a tanulók elsajátítsák az információkeresés különböző formáit a kollégiumi könyvtárban az egyéni fejlesztés elmélyítése érdekében, az információk megtalálásának célravezető útjain keresztül. Törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges helyes énkép, a pozitív önértékelés kialakítására. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést. A kollégiumnak gondot kell fordítania arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény ébredjen a tanulóknál, mindennapi életük részévé váljon a tanulás. A tanulás tanítása, az ismeretszerzést elősegítő beállítódások kialakítása hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Az erkölcsi nevelés

A kollégium feladata az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, valamint ezen normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű, készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra valamint azok kezelésére, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira. A kollégiumi közösség élete, a kollégiumi nevelőtanárok példamutatása segítse elő a tanulók életében az olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégium, az iskolai tanulmányokra alapozva, azt kiegészítve segítse elő a nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományaink megismerését. A kollégiumi foglalkozások keretében a diákok tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók,

művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajatítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. A nevelés révén alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. A nemzetiséghez tartozó tanulók nevelését ellátó kollégium kiemelt feladata az anyanyelvű nevelés, az adott nemzetiséghez való tartozás tudatának erősítése, nemzetiségi kultúrájának, nyelvének, szokásainak ápolása és fejlesztése.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumi nevelés elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. Ezzel is erősíti a diákokban a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremtve az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A kollégium megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A közügyekben való aktív részvétel megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diák-önkormányzati rendszer.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai. Kiemelt feladat a tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása; elő kell segíteni a kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését; hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. Ezért a kollégium kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése. Ez segítséget nyújt a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. A kollégiumnak foglalkoznia kell a Nat-ban meghatározott szexuális nevelés kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A kollégium ösztönözze a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes

táplálkozásra, a mozgásra, a stressz-kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. A kollégiumi oktatók motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. A kollégium sportélete járuljon hozzá az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához. Fontos, hogy a kollégium a diákok számára otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus közeget biztosítson, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A kollégiumi nevelés feladata a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknál úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét. Ez a segítő magatartás fejleszti a diákokban az együttérzést, együttműködést, problémamegoldást és az önkéntes feladatvállalást, mely elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A kollégiumi nevelés során fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

A kollégiumnak – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket (szakkörök, érdeklődési körök) kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését. A kollégium – a kollégium pedagógiai munkájával kapcsolatban álló iskolákkal együttműködve – valamennyi tanulója számára lehetővé teszi egyes kiválasztott szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a tanuló által választott életpályára való felkészülést.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A kollégiumnak, mint bentlakásos köznevelési intézmény sajátos adottságaiból adódóan segíteni kell, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a

javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát. A kollégium a diák-önkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

Médiatudatosságra nevelés

Fontos, hogy a tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés során az értelmező, kritikai beállítódás kialakításának nagy jelentősége van. A diákokkal ismertetni kell a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeit, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját.

A kollégium küldetése

Olyan kollégiumot alakítottunk ki és szeretnénk továbbfejleszteni, ahol a tanulók családi légkörben, jó tárgyi feltételek között, egységes nevelési hatásrendszerben, a fiatalok aktív, alkotó részvételével készülhetnek felnőtt életükre.

Szeretnénk elérni, hogy a kapcsolódó iskolákkal valóban egyenrangú, partneri viszony alakuljon ki, amelyben a kölcsönös előnyök, a közös célok határozzák meg a hosszabb távú és a mindennapi együttműködést.

Belső intézményi struktúránkat folyamatosan fejlesztjük, hogy kialakuljanak a tanulókkal való differenciált foglalkozás szervezeti keretei.

Az eddigi eredményeinket és tapasztalatainkat felhasználva, a tanulói igényeket és a szülői elvárásokat messzemenően figyelembe véve gazdag szabadidős tevékenységrendszert kínálunk.

A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei

A gyerekek nem kollégistának születnek, azzá válhatnak, válhatnak!

A kollégista tanulók napi életének kereteit úgy kell, hogy szervezzük, hogy az egyes tevékenységek belső arányai a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak.

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata. A tanulók részt vesznek a mindennapi élettel kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, az elért eredmények értékelésében.

Fontosnak tartjuk, hogy a tanulók elsajátítsák a mindennapi élettel kapcsolatos ismereteket, a közösségi együttélés normáit, a szociális viselkedés alapvető szabályait, a problémamegoldás és konfliktuskezelés technikáit és módszereit.

A belátáson, meggyőzősen alapuló szabálykövetést és normatétételezést, értékközvetítést várhatunk csak el.

Gondot fordítunk a terhelés és a kikapcsolódás megfelelő egyensúlyára. Minden csoportvezető ismeri diákjai napi programját, így rugalmasan kezeli a napi elfoglaltságokat.

A kollégium a szülővel és az iskolával együttműködve járul hozzá ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze be tanulmányait. A kollégium biztosítja az iskolai követelmények teljesítésére való felkészülést a különböző tanulási formák biztosításával.

A kollégium segíti a tanulókat a tantervekben meghatározott ismeretek elsajátításában, igyekszik biztosítani a képességek fejlődéséhez szükséges tevékenységek feltételeit.

„Ha nem hiszünk abban, hogy mások maximális teljesítményre képesek, akkor

nem is tudjuk őket eredményes munkára sarkallni.” (H.Weiss Donald)

A szabadidős tevékenységek biztosítják a tanulók számára a tevékenységek szabad megválasztását, a szabad választás élményét és a napi tevékenységek okozta feszültségek oldását. Az igényes szabadidő eltöltés kultúremberhez illő életmódbeli szokásrendszert alakít ki, fejleszti a személyközi kapcsolatokat, az érzelmi életet, és élményeket nyújt.

A szabadidős tevékenységek között a sportolási és testedzési alkalmak rendszeresek legyenek.

A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, az önálló életkezdést elősegítő tevékenységek elvei

A kollégiumban hangsúlyos szerepet kap a diákok testi, lelki, szociális fejlődésének segítése az életkori sajátosságaik és egyéni adottságaik figyelembevételével.

A kollégium törekszik a családból hozott értékek megőrzésére és fejlesztésére.

Felismerni a diákoknál azt a területet, amiben igazán tehetségesek és a lehetőségekhez képest minden segítséget megadni annak kibontakoztatásához.

Kiemelten kezeljük az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyának fejlesztését.

A kiemelkedő képességű tanulók gyorsabb haladásának biztosítása az iskolákkal együttműködve.

Az iskolai ismeretek bővítése, a pályaválasztás segítése érdekében a kollégium különböző szakköröket szervez a tanulói igények és a költségvetési lehetőségek figyelembevételével.

A küldő iskolák között meglévő színvonalkülönbségek kiegyenlítése.

Változatos szervezeti és módszertani megoldásokat alkalmazunk, amelyek segítségével az egyes tanulók közötti műveltségi, képességbeli, felkészültségi, neveltségi különbözőségeket kezelni vagyunk képesek.

A kollégium az iskolákkal együttműködve valamennyi tanulója számára lehetővé teszi az egyes szakmák megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a már választott életpályára való felkészülést.

Az önismeret szerepe a helyes pályaválasztásban – legyen képes a tanuló felismerni saját képességeit, és kipróbálni azokat a valóságban.

Fontos, hogy tudjon a tanuló önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban, legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit; tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit.

A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei

- A tanuló ismerkedjen meg érdeklődésének megfelelően minél több műalkotással, javuljon véleményalkotó képességük
- Szerezzenek művészeti élményeket, értsék a művészetek sajátos kommunikációs nyelvét
- Vegyen részt érdeklődésének megfelelő művészeti csoportban

- Segítjük az egyéni ízlés alakulását
- Különös figyelmet fordítunk a könyvtár használatára
- Heti két alkalommal minden tanuló egy-egy órát sportoljon

Egészségnevelési elvek

A WHO meghatározása szerint az egészségnevelés olyan, változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkézségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében. A korszerű egészségnevelés egészség és cselekvésorientált tevékenység.

Az egészségmegőrzés az egészséges embernek az egyéni, közösségi és társadalmi felelősség felismerésén alapulva, megfelelő lehetőségek létrehozásával az „egészségi jólét” állapotának megtartására irányul.

Az egészségkultúra alapvető feltétele, hogy az egyén:

- 1 – ismeri és betartja az egészség megőrzésének szabályait
- 2 – időben fordul az egészségügyi szolgálathoz
- 3 – az ott kapott tanácsokat betartva együttműködik az egészségügyi szolgálattal

Az egészségért való felelősség az egészségmegőrzésre irányul, melynek kialakítását egymásra épülő összetevők, a helyes egészségi ismeretek, a pozitív attitűdök, a kívánt magatartás és az öntevékenység teszik teljessé.

A testi-lelki nevelés általános céljai, feladatai:

A testi, pszichikai, szellemi adottságaikban egészséges fiatalok nevelése; személyiségfejlődésük, a társadalomba való beilleszkedésük segítése.

Továbbá az egészséges életmód, a harmonikus erkölcsös és konstruktív életvitel szokásrendszerének kiépítése úgy, hogy ezek számukra értéké váljanak; az ehhez szükséges ismeretek, készségek, attitűdök elsajátítása, kialakítása.

Általános fejlesztési követelmények a nevelőmunkában:

A diákoknak legyenek alapvető ismereteik az emberi szervezet működéséről, a testi egészség és mentálhigiénié összefüggéseiről, az egészséget fenyegető tényezőkről, a betegségek és balesetek megelőzésének módjairól, az egészségkárosító szokások és szenvedélyek kialakulásának megelőzéséről.

Alakuljon ki a sportoláshoz, mozgáshoz való pozitív viszonyuk, fejlődjön szabadidő-kultúrájuk.

A belátáson alapuló hátrító magatartást szeretnénk elérni a káros szenvedélyekkel szemben.

Kiemelten foglalkozunk az egészséges táplálkozással, az elhízás és a fogyókúra hatásaival.

A kollégiumban jók a feltételek a rendszeres testmozgásra, ezt ki kell használni. Ez segít a mentális problémák leküzdésében is. A szexualitás sajnos egyre fiatalabb korban foglalkoztatja a tanulókat. A szexuális kultúra, a párválasztás segíthet a családi erőszak elkerülésére. Kiscsoportos foglalkozásokon beszélgetünk a témáról.

Elsősegély nyújtó szakkör keretein belül kollégistáink megismerik és elsajátítják az életmentéssel kapcsolatos legfontosabb teendőket.

1. foglalkozás: A keringés és a légzés anatómiája
2. foglalkozás: Artériás és vénás vérzéscsillapítás, kötözések
3. foglalkozás: Életjelenségek vizsgálata, stabil oldalfekvés
4. foglalkozás: Szív-kompresszió AMBU-babán
5. foglalkozás: Mesterséges lélegeztetés, komplett újraélesztés

Környezeti nevelési elvek

Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

Kollégiumunk feladatának tekinti azt, hogy diákjaink a felnőtt életre megfelelő ismeretekkel, készségekkel és szemlélettel rendelkezzenek, hogy ne csak saját pillanatnyi érdekeik szerint, hanem a Föld egészségének fennmaradása érdekében cselekedjenek. Az ismereti háttér átadása mellett a környezeti nevelés főként személyiségfejlesztő feladat az értékrendszer és magatartás fejlesztésén keresztül. Ennek eléréséhez a következő célok megvalósítását tartjuk szem előtt az iskolai élet valamennyi színterén, valamennyi tevékenységünket áthatva.

Jellemzői:

- A helyi tanulásfejlesztési célokat támogatja,
- új intézményi kapcsolatokat kezdeményez,
- Források feltárását igényli, ésszerű gazdálkodást feltételez,
- Az oktatók között új együttműködésre készlet,
- Szervesen illeszkedik a minőségbiztosításhoz,
- Az Európai iskolákhoz való kapcsolódást segíti.

Általános célok, értékek

Alapelv az egyetemes természetnek, mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak maga alkotta környezetével és kultúrájával együtt.

- az emberben eredendően benne rejlő természetes erények kibontakoztatása,
- természet- és embertisztelő szokásrendszer kialakítása,
- a belső késztetések esztétikai, érzelmi, erkölcsi megalapozása,
- a szokásrendszerek elmélyítése intellektuális és érzelmi hatások által,

- s mindezeknek eredményeképpen kialakul az ökológiai gondolkodás és a környezettudatos szemlélet,
- fenntarthatóságra való nevelés (élethosszig tartó), az ökológiai szemléletmód segítségével, rendszerszemléletre való nevelés,
- holisztikus (a világ oszthatatlan egész) és globális szemléletmód kialakítása, a szerves kultúra fontossága,
- proaktív magatartás kialakítása,
- tolerancia és segítő életmód, az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése,
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése, kialakítása,
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése,
- az egészség és a környezet összefüggéseinek vizsgálata,
- helyzetfelismerés, ok–okozati összefüggések, problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség fejlesztése,
- globális összefüggések megértése,
- a túlzott fogyasztói szemlélet helyett az életminőség értékeinek hangsúlyozása,
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása,
- a tudatos szakmai elkötelezettség kialakítása.

Helyi célok, értékek

- Természeti, épített, szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése,
- Helyi értékek és problémák feltérképezése,
- Lakóhely megismerése (értékek, gondok, a megoldás módjai),
- Hagyományok védelme: család – iskola – település – nemzet szinteken,
- Azonosságtudat fejlesztése a fenti szinteken,
- Pozitív értékrend, egészséges életvitel iránti igény alakítása,
- A nevelés fontossága – ami nem helyettesíthető a képzéssel.

A kollégium minden dolgozója támogatja a környezeti nevelési programokat. A környezeti nevelés témaköreit a Kollégiumi Program alapján beépítjük a csoportfoglalkozások anyagába. Választható szakkörként ÖKO szakkörbe csatlakozhatnak az érdeklődő kollégisták. A lehetőségekhez mérten ösztönözzük diákjainkat a nemzetközi kapcsolatokban, konferenciákon való részvételre. Ösztönözzük tanulóinkat, hogy vegyenek részt a környezetvédelmi és egészségügyi vetélkedőkön.

Kiemelt figyelmet fordítunk az energiatakarékosságra.

Kiemelt figyelmet fordítunk a szűkebb kollégiumi környezetük tisztán tartására.

Kapcsolatot tartunk a helyi és országos környezetvédelmi szervezetekkel (Bükki Nemzeti Park, Magyar Madártani Egyesület).

Felhívjuk diákjaink figyelmét a környezetszennyezés veszélyeire, megszervezzük a veszélyes hulladéknak minősülő elemek összegyűjtését.

Kiállításokkal, iskolai pályázatokkal hívjuk fel a diákok figyelmét a világnapokra, a világnapokhoz kapcsolódó környezeti problémákra.

A pedagógiai tevékenység szerkezete

Kollégiumunk a foglalkozások tervezése, szervezése során kiemelten ügyel a pozitív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, a kreativitás fejlesztésére, az egész életen át tartó ismeretbővítés fontosságára, gondoskodik a tanulókkal való személyes törődés tapintatos formáinak kialakítására. Külön figyelmet fordít és a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteire. A foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozzuk meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez.

Kollégiumunk a nevelési folyamat során tanulói tevékenységét a kollégiumi programok, a csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi.

A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

Felkészítő foglalkozások

A felkészítő foglalkozások során a kollégium kiemelt figyelmet fordít a pozitív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, a kreativitás fejlesztésére, e téren is feltárjuk, és figyelembe vesszük a tanulók személyiségének az egyéni sajátosságait.

A tanulást segítő foglalkozások

- a) rendszeres iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozás
- b) differenciált képességfejlesztő, tehetség-kibontakoztató foglalkozás
- c) a bármely okból lemaradó tanulók felzárkóztatása, a tehetséges, alaposabb érdeklődést mutató tanulók foglalkoztatásának biztosítása
- d) a tantárgyi ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében szervezett szakkörök, diákkörök

Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások

- Csoportvezetői foglalkozások:

- a) közösségi foglalkozás a kollégiumi csoportok számára

a csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események, problémák megbeszélése, értékelése

- b) tematikus csoportfoglalkozások

59/2013 (VIII.9.) EMMI rendeletben előírt témakörök, időkeretek között szervezhető foglalkozások:

- A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások:
 - a) a kollégiumi diákönkormányzatok működésének támogatása
 - b) kollégiumi diákfórumok (kollégiumi gyűlés, kisebb közösségek szerinti megbeszélések)
- A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások:
 - a) foglalkozásokon (tanulói vagy oktatói kezdeményezésre) a diákok feltárhatják egyéni problémáikat, ezek megoldásában számíthatnak az oktatók tanácsaira, segítségére

A szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások

Állandó, vagy adott eseményre szerveződő kollégiumi diákcsoportok számára szervezett

- irodalmi, képzőművészeti, zenei, tánc, vizuális képességeket fejlesztő művészeti,
- természettudományos, műszaki, vállalkozói, gazdasági ismereteket bővítő szakmai,
- egészséges életmódra nevelést, a rendszeres testedzést szolgáló sportcélú,
- a hasznos gyakorlati ismeretek megszerzését, az önellátás képességének fejlesztését célzó,
- a pályaorientáció szempontjából is fontos tartalmakat hordozó szakkörök,
- szakmai, művészeti foglalkozások, kollégiumi sportkörök, rendezvények, versenyek, vetélkedők

A kollégiumi nevelő-oktató munka céljára hétfőtől csütörtökig heti 4 teljes munkanap áll rendelkezésre.

A szűk időkeretet hatékonyan kell tervezni, hogy a nevelő-oktató munka eredményessége biztosítható legyen. A kollégiumi délutánt is órarendszerűen kell megszervezni.

A csoportfoglalkozások témaköre

TÉMAKÖRÖK

- 1.A tanulás tanítása
- 2.Az erkölcsi nevelés
- 3.Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- 4.Állampolgárságra, demokráciára nevelés
- 5.Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- 6.A családi életre nevelés
- 7.Testi és lelki egészségre nevelés
- 8.Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- 9.Fenntarthatóság, környezettudatosság
- 10.Pályaorientáció
- 11.Gazdasági és pénzügyi nevelés

12. Médiatudatosságra nevelés

A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszámja

Évi 36 nevelési héttel (a 12–13–14. évfolyamon 32 nevelési héttel), ezen belül minden héten egy kötelező csoportvezetői foglalkozással kell számolni. Az óraszámok minden évfolyamon lehetővé teszik, hogy a kollégiumok a tematikus csoportfoglalkozásokat – részben vagy egészben – a csoportvezetői foglalkozások keretében, vagy a felkészítő foglalkozások terhére szervezzék meg.

Ennek 60 %-ára - kb.22 óra) - a fenti tevékenységsorral számolunk. A kollégiumunkban a következőképpen valósul meg: Évfolyamonkénti tematikus foglalkozások, ezalatt a csoportvezető egy általa ütemezett témával – a munkaterve szerinti - foglalkozik a csoportja többi tagjával.

A további idő (40 %-kb. 15 óra) a csoport tagjainak ügyeivel, szervezéssel folyik a csoportvezető belátása szerint.

A 13-14. évfolyamra vonatkozó óraszámok és követelmények a szakképzésben résztvevő pedagógiai foglalkozások alapját jelentik.

Kötetlen időkeretben végzett tevékenységek

Nagyon kevés idő jut kötetlen tevékenységre, amelyet a diák mindenkor egyéni belátása szerint tölt el egyedül vagy baráti társaságban (mozi, vásárlás, séta, mosás-vasalás, személyi higiéné).

Irányított tevékenységek

Olyan elfoglaltságot jelentenek, amelyeket maguktól kevésbé vennének igénybe a tanulók, de fejlődésükhöz szükség van rá. Ezek a tevékenységek különösebb felkészülést nem igényelnek.

Kínálatunk:

- szereplések (Költészet Napja, Mikulás)
- színház, hangverseny
- korongozás
- üvegfestés
- sport
- kondikör
- karaoke
- filmvetítés
- szakkörök

A tanuló heti 15 órában köteles részt venni meghatározott foglalkozásokon.

Napi 3 óra tanulás, azaz heti 12 óra. A tanuló a kollégium által biztosított lehetőségek közül választott, további heti 2 foglalkozáson vesz részt, valamint heti 1 csoportfoglalkozáson.

Az éves tanulói foglalkozási terv kollégiumi csoportonként tartalmazza a kötelező foglalkozásokat, továbbá a kollégium egészére kötelezően választható, és az előre tervezhető szabadon választott foglalkozásokat.

Minden tanév elején felmérjük, hogy a tanévben hány tanuló, milyen kötelezően választott, illetve szabadon választható foglalkozásokon kíván részt venni (szeptember 15-ig). A költségvetés keretén belül igyekszünk a feltételeket biztosítani.

Az éves munkaterv minden tanárban olvasható.

Egyéb kapcsolataink:

- Egri Gárdonyi Géza Színház
- Egri Főegyházmegyei Karitás Kőzpont – RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat
- iskolapszichológus
- győgypedagógus és fejlesztőpedagógus
- iskolai bűnmegelőzési tanácsadó

Tevékenységekategorák

A kollégiumi foglalkozások keret-programterve a tematikus csoportfoglalkozások szervezéséhez és tartalmának meghatározásához.

A kollégiumi nevelésben a foglalkozások célja a kollégisták személyiségének, erkölcsi és esztétikai ismereteinek, jellemének, önismeretének, önbizalmának, felelősségvállalásának, közösségi szellemiségének megalapozása, illetve fejlesztése.

A kollégiumi foglalkozások a közösségi kapcsolatok kialakítására, a szociális képességek fejlesztésére, az egyéni tanulási módszerek elsajátítására, a helyes életviteli szokások kialakítására, a tágabb természeti, társadalmi környezetért érzett felelősségre nevelnek.

A kollégiumi együttélésben, a foglalkozásokon és tevékenységekben a kollégisták megtapasztalhatják a másik ember elfogadásának, segítésének és megbecsülésének a fontosságát. Megélhetik az értékek mentén kialakult közösséghez való tartozás biztonságát, mélyíthetik a természeti, történelmi és kulturális örökségünk megbecsülését. Nyitottabbá és elfogadóbbá válnak a hazai nemzetiségek és más népek kultúrája iránt. Felkészülnek a közéleti szereplésre, egyéni és közösségi érdekeik és értékrendjük képviselésére.

A foglalkozások olyan kompetenciákat is fejlesztenek, melyek révén a tanulóknak kialakul az alkalmazkodóképesség, a tolerancia, a konfliktuskezelő képesség.

A kollégiumi foglalkozások kiegészítik az iskolák nevelő-oktató munkáját. A középiskolai szakaszban a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, a technikumban és szakképző iskolában az ágazathoz tartozó szakképesítések megszerzéséhez szükséges képességek, készségek, attitűdök együttes fejlesztése a cél.

A csoportfoglalkozások keretprogramterve nevelési területenként, az adott témakör legfontosabb tartalmi elemei alapján határozza meg a kollégiumi nevelés-oktatás pedagógiai tartalmát. A foglalkozások számát, éves elosztását, tartalmi felépítését úgy kell meghatározni, hogy alkalmazkodjon a tanulóknak életkorához, a választott iskolájuk típusához.

A kollégiumi nevelés és oktatás a NAT kiemelt fejlesztési feladatain keresztül kapcsolódik az iskolai tantervi szabályozáshoz.

Kollégiumi oktatói feladatok:

A tanulás tanítása

A kollégium a foglalkozások és a tevékenységek során támogatást nyújt abban, hogy a tanulók eredményesen fejezzék be választott iskolájukat.

Nagy jelentősége van az egyénre szabott tanulási módszerek elsajátításának, ezzel segítve az iskolai órákra való felkészülést, a jó eredmények elérését, a hátránnyal küzdők felzárkóztatását, a gyermekek tehetségének kibontakoztatását.

A tanulás tanítása, az ismeretszerzést és hasznosítást elősegítő beállítódások kialakítása nagymértékben hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helyzetállásukat a munka világában.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Sajátítsa el és legyen képes alkalmazni a hatékony tanulási technikákat.
- A tanuló – oktató segítségével – legyen képes a számára legalkalmasabb módszereket kiválasztani.
- Tudjon szelektálni a megszerzett ismeretek, információk között.
- Alkalmazza a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket, használja a könyvtárat, és a feladatai megoldásához megfelelően tudja kiválasztani a szükséges szakirodalmakat.
- Legyen képes elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett ismereteket.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	3	2	2	2	1

Témák , tartalmak, tevékenységek

- különböző tanulási technikák és módszerek alkalmazása
- a megszerzett és elsajátított ismeretek értelmezése,
- a könyvtárhasználat rendje és módszerei - Ismertessük az általánosan elfogadott tanulási módszereket, különös tekintettel a közösségben történő tanulásra.
- Ismertessük az alapvető tanulási stílusokat, azok sajátosságait, az egyes stílusoknak leginkább megfelelő, hatékony tanulási módokat.
- Gyakoroltassuk az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat.
- A gyakorlatban sajátítsa el a tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek, tartalmi elemek szabatos szóbeli és írásbeli megfogalmazását.
- Elemezzék, értelmezzék, rendszerezzék a megszerzett ismereteket.

- Könyvtárlátogatással segítsük elő, hogy megfelelő módon és hatékonyan tudja használni a könyvtár nyújtotta ismeretszerzési lehetőségeket.

- Készítsük fel a diákokat a tudatos, tanulást segítő internethasználatra.

- Kérjük számon a megszerzett ismereteket és vessük össze az alkalmazott tanulási technika kiválasztásával, megfelelőségével.

Az erkölcsi nevelés

A kollégiumi nevelés során fontos, hogy a diákok megismerjék az alapvető erkölcsi normákat, és ezek a normák beépüljenek személyiségükbe, mindennapi életükbe, tevékenységükbe.

Lényeges, hogy az erkölcsi nevelés a napi élet gyakorlatából, tapasztalataiból vegyen példákat, egyben készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra és azok kezelésére.

A kamasz fiatalok esetében különösen jelentős, hogy segítsen számukra választ találni erkölcsi kérdéseikre, az esetleges problémáikra. Az erkölcsi nevelés nagy hatással van a közösség és az egyén életére egyaránt.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Lássza be az erkölcsi felelősség fontosságát.

- Gyakorlati és iskolai tapasztalatai, ismeretei révén ismerje fel a morális helytállás jelentőségét.

- Képes legyen megfelelő erkölcsi választásokra.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
----------	----	-----	-----	-----	--------

Időkeret (óra)	2	2	2	1	1
----------------	---	---	---	---	---

Témák, tartalmak, tevékenységek

- erkölcsi érzék kifejlődése és szerepe

- felelősség- és kötelességtudat

- a munka megbecsülése

- mértéktartás, együttérzés, segítőkészség - Mutassuk be az embert, mint értékelő és erkölcsi lényt.

- Szerepgyakorlatokon keresztül, a drámapedagógia eszközeivel teremtsünk összhangot a lelkiismeret szabadsága és a személy erkölcsi felelőssége között.

- Példákon keresztül utaljunk az erkölcsi értékek és az erkölcsi érzék kialakításának jelentőségére az emberi kapcsolatokban.

- Irodalmi, történelmi személyiségek életén keresztül ismertessük a különböző erkölcsi választásokat és ezek értékeljük.

- Mutassunk be a mindennapi élet tapasztalataiból a morális helytállás jelentőségét, az egyéni döntések meghozatalában betöltött szerepét.

- Ismertessük fel a diákokkal az erkölcsi kérdéseket felvető élethelyzeteket.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégiumi foglalkozások lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanulók elsajátítsák azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Ennek révén kialakul bennük a szűkebb és tágabb közösséghez való tartozás, a hazaszeretet érzése.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket.
- Tudatosuljon a közösséghez tartozás, a hazaszeretet fontossága.
- Válgjon nyitottá más népek kultúrája iránt.
- Ismerje országunk és a magyarság nemzeti szimbólumait.
- Ismerje a magyar tudomány, kultúra és sport kiemelkedő személyiségeit.
- Legyen kellő ismerete a település kultúrtörténetéről, hagyományairól.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	1	1

Témák, tartalmak, tevékenységek

- közösséghez tartozás, hazaszeretet
- nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai
- a hazánkban élő nemzetiségek kulturális szokásai, emlékei, jelene
- nemzetünk kapcsolódása Európához
- Mutassuk be nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait.
- Történeti előadásokon keresztül alakítsunk ki pozitív attitűdöt a településhez, az országhoz, a nemzethez.
- Ismertessük általában az Európához és az Európai Unióhoz való tartozásunk jelentőségét, történeti alapjait.
- Mutassuk be a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket.
- Ismertessük a nemzeti és az európai identitás kapcsolatát.
- Egyéni témafeldolgozások révén mutassuk be a hazai nemzetiségek kulturális és nyelvi sokféleségét.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumban folyó nevelés sajátos pedagógiai eszközei révén elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését.

A közösségi tevékenységek gyakorlásával a diákok átélhetik annak jelentőségét, hogy mit is jelent a felelős állampolgári részvétel a közügyekben a közösség és az egyén számára egyaránt.

Ez tágabb értelemben sokat segít a nemzeti öntudat erősítésében, és egyben összhangot teremt az egyéni célok és a közösségi jó között.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a demokratikus állam működésének főbb elemeit (választási rendszer, helyi önkormányzatok, törvényhozás, kormány, igazságszolgáltatás, fegyveres testületek, stb.).
- Legyen tisztában a jog szerepével a társadalmi életben.
- Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.
- Képes legyen belátni a kollégiumi diák-önkormányzat jelentőségét a kötelezettségek és a jogok gyakorlása során.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	1	2

Témák, tartalmak, tevékenységek

- a demokratikus jogállam felépítése
- a felelős állampolgári magatartás jelentősége
- a demokrácia elvei és gyakorlati megvalósulása
- cselekvő állampolgári magatartás és törvénytisztelet
- Ismertessük a demokratikus jogállam működésének alapelveit, az állampolgárság fogalmát és az alapvető állampolgári jogokat. - Szerepjátékokon keresztül értessük meg a cselekvő állampolgári magatartás és a törvénytisztelet jelentőségét.
- A diák-önkormányzati munka révén gyakorolja a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés jelentőségét, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés fontosságát.
- Tevékenyen vegyen részt a kollégiumi diákönkormányzat munkájában, így a demokratikus elvek megvalósításában, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításában.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumi nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

A közösségi lét, a csoporthoz tartozás, az egymás közötti interakciók elősegítik a reális énkép és az önértékelés kialakulását, melyek a személyiségfejlődés meghatározó elemei.

Mód van a mások helyzetébe történő beleélés képességének kialakítására, mások elfogadására.

Ezek a képességek elősegítik, hogy kulturált közösségi élet alakuljon ki a kollégiumban.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje meg az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat.
- Legyen tudatában, hogy a gondosan kiválasztott és mély emberi kapcsolatok mennyire értékesek az emberi együttélésben.
- Életkorának megfelelő választékossággal legyen képes a társas kommunikációra.
- Alakuljon ki a tanulóban a választási lehetőségek felismerésének képessége, és döntési helyzetekben legyen képes e lehetőségeket mérlegelni.
- Válgják természetessé benne a másik ember személyiségének tisztelete és megértése, a helyes önismeret kialakítása, önmaga felvállalása.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	1	1	1	1	1

Témák, tartalmak, tevékenységek

- az önismeret és társas kapcsolati kultúra
- az empátia és mások elfogadása
- a tudás és tapasztalat jelentősége
- társas kommunikáció
- Ismertessük az önismeret, és a társas kapcsolati kultúra meghatározó jellemzőit.
- A csoport aktív közreműködésével segítsük elő a megalapozott önismeret kialakítását.
- Mutassuk be, a kulturált társas kapcsolatok, a helyes egyéni és közösségi élet szabályait.
- Szerepjátékok segítségével alakítsuk ki, illetve fejlesszük a mások megértéséhez és tiszteletéhez szükséges képességeket.
- Csoport előtti megmérettetés révén segítsük elő a pozitív énkép kialakítását az eddig elsajátított készségekre és tudásra alapozva annak érdekében, hogy a diákok sorsukat és életpályájukat maguk alakítsák.

ÖNISMERET

Az emberi boldogság lényege a vágyak, célok, képességek összhangja. Mindezek eléréséhez önismeretünk bővítése, önnevelésünk, személyiségfejlődésünk, közösségi lénnyé válásunk az út. Az eredményességhez nyitottság, kitartó, folyamatos, céltudatos önnevelő munka szükséges.

Ahhoz, hogy a tanulók képesek legyenek énképükbe integrálni az elsajátított tudást, készségeket, a tanulást segítő attitűdjüket, motívumaikat a nevelés egész folyamatában gondoskodni kell arról is, hogy kompetensnek érezzék magukat saját fejlődésük, sorsuk és életpályájuk alakításában.

Az önismereti foglalkozások célja a kollégista személyiségének, jellemének, aktuális pszichés állapotának megismerése és fejlesztése egyénileg és csoportban.

Örömteli, teljes életet élünk, ha a mindennapok gondjai, vagy nehézségei között is érezzük:

- szükség van ránk, mint emberre, mint társra, mint különböző közösségek tagjára,
- szükség van a munkánkra, van tennivalónk, feladatunk, szerepünk,
- képesek vagyunk megvalósítani önmagunkat munkában, hivatásban, családban.

Tudatosítani kell tanulóinkban, hogy életük során többször kényszerülhetnek pályamódosításra.

A kollégiumi élet része a közösen kialakított szabályrendszer megalkotása, a közösségi tudat létrehozása. A kollégiumi közösségekben legyenek képesek bizalmi légkört kialakítani és fenntartani.

Célunk, hogy diákjaink 12-13-14. osztály végére érett, egészséges személyiségű emberekké váljanak. Ennek kritériumait jól foglalja össze Dr. Bánki M. Csaba: Az AGY évtizedében című könyvében:

„Egészséges az az ember, aki: Jó önismerettel rendelkezve ismeri saját határait és lehetőségeit, aki mindig tudja mit miért csinál, aki ura érzelmeinek és indulatainak, aki tudja mennyit bír el összeroppanás nélkül, aki fel mer vállalni egy adag feszültséget, konfliktust is ha kell, s azt kezelni tudja, aki jól viseli a kudarcokat, veszteségeket, aki empátiás és együtt érző, aki mások szempontjait és érdekeit is figyelembe veszi, aki képes mindig újrakezdeni. Aki felvállalja a felelősséget saját életéért, érzéseiért, élményeiért, aki a bajban nem azt kérdezi: ki tette? hanem azt: mit lehet tenni? ...”

Az énkép jellemzői:

Azoknak a tulajdonságoknak, ismereteknek, érzelmi benyomásoknak az összessége, melyeket magunkra nézve számon tartunk és érvényesnek fogadunk el.

Igen korán kialakuló, különösen érzelmileg nehezen változtatható struktúra! Ezért is fontos az énkép kialakulási folyamatának tisztázása.

Az énkép „előjelének” realitása a társak, környezet tükrében.

Testkép-, mint az énkép egyik szelete:

/Az énkép realitásának erősödése, kognitív tartalmának bővülése mellett a testkép serdülőkorban jellegzetesen romlik/

Megbeszélendő témák:

- adottságok (helye a tulajdonságok fontossági sorában)
- átmeneti állapot! (türelem, elfogadás)
- szépség viszonylagossága (belső szépség átütő ereje)
- a természetes szépség és védelme (a kozmetikai ipar csapdái!)

☐ az egyediség örök varázsa (a média uniformizáló hatása)

„Az értékek, amiket megtartasz, megtartanak Téged

Az életerv felépítése a belső cél meghatározásából kiindulva:

Vezérlő értékeim – hosszú távú célok – köztes értékek – napi célkitűzések, feladatok.

Mitől és miképpen vagyunk mások?

A két különböző nemi szerep kulcsjellemei:

FÉRFI.

A külvilággal megküzdéshez szükséges jegyek:

Magabiztosság

Önbizalom

Önérvényesítés

Agresszivitás, harcosság NŐ

Érzelmi, szociális életre alkalmasság, túlélést segítő jegyek:

Gyengéd, érzelmes, aggódó bizalommal telt, de óvatos nyílt

Erős a csoportszellem

Hétköznapi jellemzők:

Racionálisak (néha akár az érzéketlenségig) a világot érteni akarja (kutat, elemez, spekulál, töpreng, mérlegel) gondolkodása problémamegoldó, harcos a szakmájában, egyszerre egy dologra figyel, hajlamos elhanyagolni emberi dolgokat, stresszre bezárul Hétköznapi jellemzők:

Érzelmesek, ösztönösek, intuitívek

figyelmük diffúz, tág, pásztázó, de kevésbé mély, és kitartó.

Szakmájában gondos, de fél a kritikától

rugalmas, alkalmazkodó

kontaktuskereső, érzékeny

jól olvas metakommunikációs jeleket

stresszre nyit, segítséget kér

A FÉRFI IGÉNYE. bizalom, elfogadás, bármilyen teljesítményének elismerése

A NŐ IGÉNYE: gondoskodás, törődés, megértés, megbecsülés, együttérzés

Alapvető irányultságok:

Az életcél, szakma kiválasztásánál egyik legfontosabb szempont a saját beállítódás egyeztetése a szakma követelményével.

A családi életre nevelés

A család, mint a társadalom alapvető közösségi építőköve különös jelentőséggel bír a fiatalok kiegyensúlyozott személyiségfejlődésében.

A kollégiumnak éppen ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése.

A kamaszkorban kiépülő párkapcsolatoknak is fontos szerepe van a későbbi családi közösség kialakításában.

Egymás tisztelete, a másik iránt érzett felelősség, a helyes szexuális kultúra és az erkölcsi értékek kialakítása döntő jelentőségű, melyben a kollégiumi nevelésnek fontos szerepe van.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a különféle szerepeket és szabályokat a családban.
- Tudatosuljon a családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontossága.
- Ismerje meg a helyes szexuális kultúra jellemzőit és kialakításának jelentőségét a párkapcsolatokban.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	1	2	2	3	3

Témák, tartalmak, tevékenységek

- a család szerepe, jelentősége az egyén életében
- együttműködés és felelősség vállalás a családban
- szexuális kultúra
- családtervezés
- konfliktusok a családban - Példákon keresztül mutassuk be, hogy a családi élet színtere a családi otthon.
- Ismertessük a család szerepét, jelentőségét az egészséges testi és lelki fejlődés kialakulásában. Hangsúlyozzuk az idős családtagokkal való kapcsolattartás, együttműködés és támogatásuk fontosságát.
- Mérjük fel, hogy kinek, mit jelent a család, az otthon.
- Szemléltessük a családi munkamegosztást, ennek helyét és szerepét a családi közösségben.
- Ismertessük a helyes, felelősségteljes párkapcsolat jelentőségét és kialakításának folyamatát.
- Ismertessük a helyes szexuális kultúra jellemzőit és jelentőségét a férfi nő kapcsolatban.

- Szerepjátékokon keresztül mutassuk be a családban előforduló konfliktusokat és kezelésük módját.

Testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életritmus és életvitel kialakítása, tudatosítása meghatározó jelentőségű a fiatalok számára.

A tanulók a kollégiumban olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátíthatnak el, olyan szokásokat tanulhatnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégium sportélete nagymértékben hozzájárulhat az egészséges életmód kialakításához és fejlesztéséhez.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen tisztában a helyes életritmus és életvitel személyiségre, testi fejlődésre kifejtett pozitív jelentőségével.
- Ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket, a szenvedélybetegségeket, és ismerje ezek megelőzésének módjait.
- Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás, az egészségtudatos életmód.
- Legyen tisztában az egészség, a sport és a lelki élet egymásra gyakorolt hatásával.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2

Témák, tartalmak, tevékenységek

- egészséges életmód és életvitel
- a sport hatása a lelki egyensúly megteremtésében és megőrzésében
- prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés - Ismertessük a rendszeres testmozgás és az egészségtudatosság kapcsolatát, az elhízás és a korszerű táplálkozás, egészséges életmód és életvitel összefüggéseit.
- Ismertessük a káros szenvedélyeket, szokásokat, a teljesítménynövelő szerek használatának veszélyeit.
- Mutassuk be és a gyakorlatban alkalmazzuk a rendszeres fizikai aktivitás és sport hatását a szervezetre.
- Ismertessük az érzelem-, feszültség szabályozás és agresszió megelőzését a sport, a mozgással járó tevékenységek révén.

- Diákköri tevékenységek révén a tanulók tapasztalják meg az egyéni felelősség és döntés jelentőségét az egészséges életvitel és a szabadidős tevékenységek megvalósításában..

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A hátránnyal élők iránt érzett felelősség, és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a szociális érzékenység kialakulását a tanulóknban.

A szűkebb és tágabb környezetünkben ilyen helyzetben élőkért végzett önkéntes feladatvállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír.

Az önkéntes feladatvállalási hajlandóság beépülése, megszilárdítása fontos nevelési feladat: a tudatos, felelősségteljes állampolgári lét alapvető velejárója.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Alakuljon ki segítő magatartás a fogyatékkal élők iránt.
- Tudatosuljon az együttműködés és az egymásra figyelés fontossága.
- Legyen motivált önkéntes feladatvállalásra a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű társak iránt.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	1	1

Témák, tartalmak, tevékenységek

- társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás
- önkéntes feladatvállalás másokért
- összetartás és együttérzés - Ismertessük a hátrányos helyzet fogalmát.
- Példákon keresztül mutassuk be a társadalmi felelősségvállalás fontosságát, a másokért érzett szolidaritás jelentőségét.
- Ismertessük, hogy mit jelent fogyatékkal élni.
- A segítő magatartás kifejlődése érdekében szervezzünk olyan diákkört, melyben beteg, idős emberek élethelyzetén javíthatunk. - Az együttműködés, egymásra figyelés képességének kialakítása érdekében élethelyzeteken keresztül mutassuk be az egyéni felelősség és a közös felelősségvállalás egymásra hatását.
- Ismertessük a tágabb közösségért (kollégium, település) végzett önkéntes munka lehetőségeit és jelentőségét.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának.

A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.

Fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására, a környezet védelmét elősegítő tevékenységekre, közös cselekvésekre.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.
- Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét. Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat.
- Részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat.
- Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, melyekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat.
- Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett.
- Válgják erkölcsi alapelvét a természet tisztelete, környezete megbecsülése.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2

Témák, tartalmak, tevékenységek

- a természet és az emberi környezet egymásra hatása
- természeti erőforrásaink védelme
- ipari termelés és a környezet védelme
- gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan'
- Ismertessük, és lehetőségeink szerint mutassuk be a környezetre káros anyagokat és tevékenységeket.
- Mutassuk be (pl. természetfilm segítségével) az ember és természet egészséges együttélését.
- A gyakorlatban szervezzünk természeti környezetet védő tevékenységeket, akciókat.
- Mutassuk be az újra hasznosítható anyagok sokszínű felhasználhatóságát.
- A tanulók adjanak számot az iskolában tanultak felhasználásával arról, hogy miként tudnának segíteni környezetük megóvásában.
- Ismertessük a környezetkímélő életmód előnyeit úgy egyéni, mint a közösségre gyakorolt hatása alapján.

Pályaorientáció

A kollégium olyan feltételekkel rendelkezik, melyek az öntevékeny tanulói cselekvések révén biztosítják a képességeik kibontakoztatását, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást

és pályát. A különféle szakkörökön, önképző körökön képessé válhatnak arra, hogy a számukra megfelelő pályaválasztásuk érdekében megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

A pályaválasztáson túl egyben felkészülhetnek a választott életpályára is.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen képes felismerni az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban, ismerje saját képességeit.
- Legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit.
- Tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.
- Legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat.
- Tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit, alakítsa ki a megfelelő kommunikációs stílust.
- Tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.
- Rendelkezzen megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2

Témák, tartalmak, tevékenységek

- tevékenységek és szakmák jellemzői
- különféle életpályák bemutatása
- a munka világa és jellemzői
- továbbtanulási lehetőségek
- Mutassuk be a különféle szakmákat és a betöltésükhöz szükséges képességeket, adottságokat, ergonómiai elvárásokat.
- Önismereti teszt segítségével mérjük fel a tanulók személyiségjellemzőit, érdeklődési körét és ehhez kapcsolódóan a pályaválasztási lehetőségeit.
- Mutassuk be, milyen pályaválasztási dokumentumok léteznek és azok hogyan használhatók.
- Ismertessük és gyakoroltassuk az álláskeresés (bemutatkozás, interjú, pályázat írás stb.) különböző technikáit.
- Mutassuk be, hogy a folyamatos tanulás, az újabb képzettség megszerzése mennyiben segíti a pályamódosítást, és munkanélkülivé válás esetén az újbóli elhelyezkedést.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A pénz világának, a helyes gazdálkodás alapvető szabályainak megismerésére a kollégium megfelelő helyet és lehetőséget biztosít a tanulók számára. Működése egyben megfelelő példát mutat arra, hogy miként kell és szabad a javakkal ésszerűen gazdálkodni, a fogyasztás szerkezetét a lehetőségekhez viszonyítva megfontolt módon kialakítani.

Az egyéni és közösségi érdekek jól összehangolhatók a diák-önkormányzati munka révén. Gyakorolhatók a döntés és a felelősség egymásra hatásából adódó helyzetek.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának okait.
- Tanulja meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.
- Tudja alkalmazni a pénzkezelés különböző technikáit.
- Tudatosuljon benne a munka jelentősége, mint a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszköze.
- Legyen tisztában a vállalkozások szerepével, a kockázatvállalás fontosságával és veszélyeivel.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	3	3

Témák, tartalmak, tevékenységek

- a gazdaság működésének alapjai
- a családi gazdálkodás
- munka, fogyasztás és gazdálkodás
- pénzkezelés technikái
- vállalkozás és kockázat
- A helyes családi gazdálkodás bemutatása különféle családszerkezetben.
 - Példákon keresztül ismertessük, milyen problémák adódhatnak a társadalomban a helytelen gazdálkodás miatt és ezek milyen következményekkel járnak.
 - Ismertessük és a lehetőségeknek megfelelően gyakoroltassuk a banki műveleteket (csekk kitöltése, bankkártya használata, pénzáttalás, stb.).
 - Mutassuk be a munkával szerzett jövedelem és az ebből finanszírozható javak, szolgáltatások összefüggéseit.
 - Ismertessük a vállalkozás lényegét, alapvető formáit, és a működési módjukat.
 - Példákon keresztül mutassuk be, mit jelent a kockázatelemzés, a kockázatvállalás, miért van ennek jelentősége, és melyek a veszélyei.

Médiatudatosságra nevelés

A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok.

A diákok kollégiumi nevelésének szempontjából tehát fontos, hogy értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kölcsönös kapcsolatát.

A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, kritikai beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Alakuljon ki kritikai érzéke a médiatartalmak megválasztásához.
- Képes legyen az online kommunikáció hatékony felhasználására.
- Ismerje a reklám hatását a fogyasztásra.
- Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.
- Ismerje meg a közösségi tartalmak etikus, jogszabályok szerinti használatának és felhasználásának szabályait.
- Tudatosuljanak az adatbiztonsággal, jogtudatossággal, a függőséggel (internet, számítógépes játékok) és egyéb veszélyekkel és azok elkerülésével kapcsolatos ismeretek.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	1	1	1	1	1

Témák, tartalmak, tevékenységek

- a média társadalmi szerepe
- a reklám és a fogyasztás összefüggése
- a médiatartalmak és a valóság összefüggése
- az internet használatának szabályai, a helyes etikai magatartás és felelősség
- a számítógép, az internetfüggőség veszélyei
- Ismerkedés a hagyományos médiával a különféle folyóiratokon, kiadványokon keresztül.
- Az elektronikus médiák (internetes ismeretterjesztő oldalak, e-book stb.) használatának gyakorlása.
- Reklámok céljainak, hatásainak bemutatása különféle (pozitív és negatív) példákon keresztül.
- Jogszabályok, etikai előírások ismertetése a hagyományos média és az internet használat esetében.
- Gyakoroltassuk különféle ismeretek hozzájutásának módjait az internetes keresők segítségével.

- Az adatbiztonság szabályainak, megteremtési lehetőségeinek ismertetése.
- Az internet és játékfüggőség kóros hatásainak bemutatása.

A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei

Az életrend szervezése elvei

A tanulók életrendjének pedagógiai szervezési elvei: szakszerűség, rendezettség, következetesség, tapintat, zavartalanság, bizalom, felelősség, építés a tanulói önállóságra.

A tanulók életrendjét a kollégium házi-, napirendje szabályozza. A kollégium – belső életének szabályozása során – biztosítjuk a gyermekek optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, beleértve a rendszeres étkezést, a tisztálkodást, az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást. Figyelembe vesszük a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi hagyományokat, szokásokat is. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezzük, hogy az egyes tevékenységek belső arányai – a jogszabályi keretek között – a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak. A kollégiumi élet belső szabályozása az intézmény igazgatója által megbízott kollégiumi vezető koordinálásával, vezetésével a kollégiumi oktatói testület által történik.

A tanulók életének belső szabályozásában fontos szerepe van a tanulói értékelő és az ösztönző rendszernek (tanulmányi-, tisztasági-, közösségi munka, kedvezmények adása és megvonása). A kedvezmények nem sérthetik a tanulók zavartalan pihenésének és alvásának feltételeit.

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata.

Biztosítjuk, hogy a diákok választott tisztségviselőik révén részt vehessenek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében.

Lehetővé tesszük, hogy a diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerjék és a mindennapi gyakorlatban felelősen alkalmazzák a demokratikus érdekvédelem, a problémamegoldás és a konfliktuskezelés technikáit, módszereit.

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata.

A tanulás szervezése elvei

A tanulás minden kollégista alapvető kötelessége! A zavartalan tanulás feltételeit a kollégium biztosítja.

A tanulószobák időtartamát a Kollégium Házirendje tartalmazza.

A tanulószobai foglalkozások szervezésekor figyelembe vesszük:

- az iskola- és képzési típust
- a tanulók egyéni szokásait
- a tanulók elért eredményeit

Azok a kollégisták, akiknek a tanulmányi eredménye eléri a 4,5 átlagot, illetve a fölötti lehetőségük van dönteni arról, hogy a saját szobájukban kívánják-e tanulni.

A kollégium kötelezően biztosítja a tanulók számára a lemaradt tanulók felzárkóztatását, valamint a kiemelt képességű tanulók tehetségkibontakoztatását segítő foglalkozásokat.

A kollégium az iskolában szerzett ismeretek bővítéséhez szakköröket, diákköröket szervez.

A kollégium a tanulók számára az egyéni törődést biztosító foglalkozásokat szervez.

A tanulók tanulásának pedagógiai szervezési elvei: szakszerűség, rendszeresség, következetesség, tapintat, motiváció, az egyéni sajátosságok figyelembe vétele, az egyéni teherbíró képesség figyelembe vétele.

A szabadidő szervezése elvei

A szabadidő eltöltése legyen a tanulók számára hasznos és biztosítson sokrétű lehetőséget a változásra.

A tanulók szabadidejük egy részét fordítsák önművelésre, ismereteik, tudásuk szélesítésére, gyarapítására.

Meghatározó szerepet tulajdonítunk az egészséges és kulturált életmód bemutatásának, az önkiszolgáló életmód fejlesztésének, a kollégisták irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képessége fejlesztésének, a diáksportnak és a természeti környezet megővésének.

A kollégiumi csoportfoglalkozásokon és programokon a kollégisták ismerkedjenek meg iskolavárosunk, megyénk és országunk történelmi, kulturális és természeti kincseivel.

A szabadidős tevékenységek körének és az eddigi sportkörü lehetőségek bővítése.

A tanév elejei ismerkedési időszakban lehetőségekhez mérten csapatépítő programok szervezésével segítjük az újonnan érkezők beilleszkedését.

A tanulók szabadidejének pedagógiai szervezési elvei: szakszerűség, komplexitás, világnézeti semlegesség, építés a tanuló öntevékenységre, az egyéni és az életkori sajátosságok figyelembe vétele, bizalom.

A gyermek-és ifjúságvédelemmel kapcsolatos pedagógiai feladatok, tevékenységek

„Az ember az első tizennyolc évének az adósa.”

/Kosztolányi Dezső/

Cél:

- a nehéz élethelyzetbe került fiatalok, veszélyeztetetté vált diákok stigmatizációtól mentes segítése, irányítása
- az ifjúságvédelmi felelős tanár megbízása

Feladat:

- prevenció /megelőzni a testi és lelki károsodást
- korrekció /a bekövetkezett károsodás orvoslása/
- a csavargó, hiányzó tanulók figyelemmel kísérése
- a dohányzók, alkoholizálók, drogpróbálók feltérképezése

- a szélsőséges ifjúsági csoportokba verődők mozgásának nyomon követése
- a szekták, regresszív kisvallások tevékenységének, valamint a felerősödő sátánizmus káros hatásainak megvilágítása
- a szociálisan inadaptált családok felismerése /szükség esetén helyzettanulmány készítése/
- a mentálisan beteg, egészségkárosodott tanulók figyelése
- a deviánsok, nehezen nevelhetők, erőszakos viselkedésűek kiszűrése

Tevékenység:

- káros szenvedélyek elleni előadások szervezése
- a szülővel való kapcsolattartás személyes találkozás, illetve levelezés vagy telefonon keresztül történő érintkezés által
- teszt-és feladatlapok szerkesztése, kitöltése, értékelése
- mentálhigiénés önismereti tréningek
- látogatás gyermekvédelmi intézményben
- hobbi körökbe irányítás, munkahely, otthonszerzés támogatása
- együttműködés a kollégiumon belül /nevelőtanárok, DÖK-tagok, kollégium orvosa, védőnője, kortárs környezet/iskolával, a szülői házzal, a gyermekvédelmi intézménnyel, a Nevelési Tanácsadóval, a Családsegítő Szolgálattal, szociális munkással, pszichológussal és a rendőrséggel.

Egészségfejlesztési program

A kollégiumi egészségfejlesztés a kollégium egész életébe, mindennapjaiba beépülő tevékenység, amely egyaránt irányul az oktatók és tanulók egészség ismereteinek bővítésére, a lakókörnyezet egészségtámogató jellegének erősítésére, az oktatói-nevelői tevékenységben a személyközpontú megközelítésre a tanulók személyiségfejlesztése érdekében.

Az egészségi állapotot meghatározó tényezők:

- genetikai
- környezeti tényezők
- életmód
- egészségügyi ellátó rendszer működése.

A testi és lelki egészség elválaszthatatlan, fontosságuk nem rangsorolható.

Sajnos napjainkban a serdülők között egyre gyakoribbak a pszichoszomatikus elváltozások, és sok tanuló küzd pszichés és/vagy magatartási zavarokkal. Sok feladatot adnak a tanulási problémákkal küzdők is.

Az egészségfejlesztési program összeállítása és megvalósítása team munkában történik.

A team munkája során jelentős szerepet kap a tanulók holisztikus szemléletmódjának kialakításában.

Az egészségfejlesztés fő feladatainak rendszere, szakmai tartalma:

1. Testi (szomatikus) nevelés, testmozgás

- Higiénés nevelés (személyi és környezeti)
- Kondicionálás, mozgáskoordináció fejlesztés (testnevelés, sporttevékenység)
- Rendellenességek kifejlődésének megelőzésére nevelés (tartásjavító gimnasztika, gyógytestnevelés)
- Fertőző betegségek megelőzésére nevelés
- Baleset megelőzésre, élet mentésre nevelés
- Egészséges táplálkozásra nevelés

2. Lelki (pszichikai) nevelés, lelki egészség

- Egészséges életvezetés
- Stressz elhárítás
- Egészségre káros szokások tudatos elutasítására
- Érzelmi nevelés (Föld napja megemlékezés)

3. Társas – társadalmi együttműködésre nevelés

- Konfliktuskezelő technikák megismerése, alkalmazása
- Közösségépítés
- A kommunikációs készség fejlesztése
- A társadalmi izoláció megelőzése
- A másság elfogadására nevelés
- Prevenció, egészség megőrzés

Az egészségfejlesztési munkában résztvevők köre

Segítő kapcsolatok partneri csatornái

A segítő kapcsolatok intézményen belüli lehetőségét az iskola vezetése, a kollégiumi orvos, az ápolónő, a TISZK pszichológusa, a gyermek és ifjúságvédelmi felelős, a nevelőtanárok és nem utolsósorban a diákok együttműködése jelenti.

A külső kapcsolatok lehetőséget biztosítanak az egészségfejlesztési munka kiszélesítésére, valamint a különböző szakemberek, szakértők bevonására.

A segítők intézményen belül:

- Szülők, család
- Iskolaorvos, háziorvos, védőnő, szociális segítő

- Kollégiumi alkalmazottak, oktatók
- Kortárshatások az egészségfejlesztésben

Kollégiumon kívüli külső segítők köre:

- iskola pszichológusa
- A partneriskolák pedagógusai, oktatói, iskolaorvosai, gyermekvédelmi felelősei, pszichológusai
- Gyermekjóléti szolgálatok, nevelési tanácsadók, családsegítők
- Az ÁNTSZ megyei intézeteinek egészségfejlesztési szakemberei és más egészségügyi intézmények, szervezetek
- Rendvédelmi szervek
- Kábítószerügyi Egyeztető Fórum-ok (KEF) szerepe

Szülők (család):

A szülő, a család a legfontosabb társ a tanulók érdekében végzett munkában. A szülők megfelelő tájékoztatás és információ-átadás után aktív részvételükkel tudják támogatni a kollégium egészségfejlesztési programjait, közülük jó néhányan szakértelmükkel is jelentősen növelhetik az iskolai munka hatékonyságát.

Iskolaorvos, házi orvos, védőnő:

- A beteg tanulók ellátása
- Adott esetben a tanulók elsősegélyben való részesítése
- Közreműködés: közegészségügyi-járványügyi, környezet-egészségügyi, táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskola vezetésével egyeztetve
- Felkérésre közreműködés egészségügyi szakértői feladatokban

Az egészségfejlesztő kollégiumi testmozgás program célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel, hiszen tapasztaljuk, hogy a modernkor és az azzal együtt járó technológiák az embert olyan életmódba kényszeríthetik, amely a mozgásszegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, áttételesen előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is. A kollégiumi sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszhető

Annak érdekében, hogy az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan megvalósuljon, az alábbi sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontoknak kell teljesülniük:

- A gyermekek minden nap részt vesznek a testmozgás-programban;
- minden kollégiumi testmozgási alkalmon megtörténik a keringési- és légző-rendszer megfelelő terhelése;
- minden testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelent még az eltérő adottságú tanulóknak is;

- a testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesülnek a teljes testmozgás-programban;
- a testmozgás-program életmód-sportokat, életminőség-sportokat is megtanít (olyan sportokat, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében);
- a testmozgás-program játékokat és táncot is tartalmaz.

A mozgáskultúra fejlesztésével kapcsolatos feladatok:

- a kondicionális és koordinációs képességeknek az életkorhoz és az egyéni adottságokhoz igazított fejlesztése
- mozgáskészségek megfelelő szintű kialakítása
- a játék- és sporttevékenységekhez és azok üzéséhez kapcsolódó ismeretek bővítése
- mozgáskommunikáció
- A sportkörök: labdarúgás, kézilabda, kosárlabda, tömegsport, gyógy-testnevelés, Kondi-kör.

Tájékozódás az érintettek körében

A szülők véleményének megismerésére a nyílt nap, a szülői értekezletek, fogadóórák alkalmával megfogalmazott problémák, segítség kérések összegyűjtése, szakmai szempontú értékelése, valamint a kérdőíves felmérés a legalkalmasabb. A témaorientált szülői értekezletek arra is jó lehetőséget adhatnak, hogy a résztvevők egymás véleményét is megismerjék.

A csoportvezető nevelőtanárok a 9. évfolyamosoknál illetve az új beköltöző tanulóknál kérdőív segítségével felméri a tanulók szociális háttérét, egészségkultúráltságát.

A diákoktól közvetlenül és közvetett módon lehet információkat szerezni.

A közvetlen információszerzés a diákok konkrét probléma-felvetését jelenti, ebben kiemelt szerepet játszik a bizalom. A közvetett információszerzésre szolgálnak a különböző vizsgálatok és felmérések. Kérdőívek felmérőlapok, csoportfoglalkozásokon téma-feldolgozás, esetmegbeszélések lehetnek a felmérés módszerei. Fontos hangsúlyozni azonban, hogy minden esetben a személyes adatok védelméről, az adatszolgáltatásról szóló jogszabályok értelmében kell eljárni annak, aki adatot gyűjt, kezel, továbbít, birtokol! Korlátozottak a kollégium ez irányú információgyűjtési lehetőségei.

Kollégiumi alkalmazottak, oktatók

Mint már említettük, a korszerű egészségfejlesztési szemlélet elterjesztése érdekében az egész kollégiumra, annak minden alkalmazottjára kiterjedő célokat kell megfogalmazni, ezért minden munkatárs véleménye fontos.

Kortárshatások az egészségfejlesztésben

Az egészségfejlesztési programok között viszonylag új keletűek azok a megközelítések, amelyek a kortársak befolyásának szerepére helyezik a hangsúlyt. Jól tudjuk, hogy a korai életszakaszokban jelentkező, aggodalomra okot adó, egészséget veszélyeztető magatartásformák az esetek jelentékeny százalékában a kortárscsoport nyomására, hatására jelennek meg.

A serdülőkorú fiatalok számára a felnőttél (szülőnél, tanárnál) lényegesen hitelesebb a kortárs, aki éppen ezért sokkal jelentékenyebb véleményformáló hatással is van.

A képzett kortársak segíthetnek barátaiknak vagy szobatársaiknak, de modell-szereplőként is képviselhetik pl. a dohányzást ellenző kortárs norma kialakítását, illetve fennmaradását is. Hatásukat direkt és indirekt módon egyaránt kifejthetik.

A működés eredményességének mérésére kidolgozott mérő rendszerünk a következő:

- mennyire rögzült a tanulóban az egészség, mint állapot és folyamat, valamint a testi-lelki szociális jólét, a működések harmóniája
- mennyire tudnak döntésmódot alkalmazni, életmódot váltani
- mennyire ismerik a szenvedélybetegségeket és azok prevenciójának módjait
- mennyire ismerik a szexuális egészség alapvető kritériumait az általános egészség szempontjából

Elégedettségi kérdőív kitöltése – mint hatásmutató

A kollégium önálló arculatának továbbfejlesztése, hagyományai

„Fiatal az, akinek fogalma sincs arról, hogy a régi szép idők, az most van.”

/Tímár György/

Koedukált kollégium vagyunk.

Kollégiumunk igényeihez igazodva, prioritást nyert a tanulmányi munka és a tudás gyarapítását szolgáló tevékenységrendszer.

Az arculatteremtés érdekében meglévő értékeinkre támaszkodva, még tudatosabban és szakszerűbben kell végezni az alábbiakban felsorolt tevékenységeket:

- a szilenciumok rendjének, fegyelmének, hatékonyságának biztosítása
- érettségi-előkészítő foglalkozások
- az iskolákkal meglévő kapcsolatok mélyítése
- a szülőkkel való kapcsolatok ápolása
- jó hírnevünk, pedagógiai munkánk kedvező megítélésének megőrzése
- a tantestület szakos összetételének tudatos építése
- az oktatók ösztönzése a posztgraduális képzésben, továbbképzéseken való részvételre, pedagógiai, pszichológiai, szakmai ismeretek megszerzésére
- az épület állagának, komfortjának megőrzése, és tudatos törekvés ennek fejlesztésére
- a kollégium dolgozóinak és tanulóinak érdekeltté tétele az állagmegóvás, a takarékoság és a vagyon gyarapítása tekintetében.

Hagyományos rendezvényeink:

- az elsősök bemutatkozása

- vetélkedők
- Mikulás-est
- karácsonyi ünnepi vacsora
- negyedikeink búcsúztatása
- gyereknapi rendezvény

A kollégiumi nevelés minőségének, eredményességének értelmezése

A minőségi kollégiumi szolgáltatásnak, nevelésnek és oktatásnak egyik pillére a helyi minőségbiztosítási és értéklelési rendszer. A kollégium által nyújtott minőségnek további meghatározói a tevékenységtartalom, az eljárások, a módszerek, a szervezet állapota és jellemzői, melyek folyamatos – külső és belső elvárásokhoz igazodó – fejlesztésének eszköze a működő minőségirányítási rendszer.

Ha meg akarjuk határozni a kollégiumi pedagógiai-szakmai munka fejlesztésének fő irányait, először azokat a gondolkodáshoz kapcsolódó funkciókat kell erősítenünk, amelyek neveltjeink alapvető szükségletei (gondozás, nevelés, ellátás) kielégítésével kapcsolhatók össze.

Másfelől, fejlesztendő maga a nevelés az értékrend-teremtéssel, a képességek létrehozásával, kibontakoztatásával, az emberi erőforrás kiaknázásával, a művelődéssel, a tanítással-tanulással összefüggő tartalom és tevékenység, a tanulók állapotának, igényeinek, a köztük lévő különbségeknek a figyelembevételével.

Végül szükséges a módszertani kultúra szüntelen fejlesztése a tanulók érdekét szem előtt tartó, élet közelebb pedagógia gyakorlása. Törekvés arra, hogy a kollégiumban a pedagógiai és fizikai környezet még inkább gyermekközpontúvá váljon.

„Ha nem tehetjük meg, amit akarunk, tegyük meg azt, amit tudunk.”

(Johann J. Engel)

Akkor tekinthetjük eredményesnek kollégiumunk nevelését, ha erőfeszítésünk a tanulókat felvértezi azokkal a tartalmakkal, készségekkel és magatartásmódokkal, amelyek intézményünk keretein túl is érvényesülnek.

Lehetővé teszik a felnövekvő generációknak a tájékozódást, az értékekkel bánni tudást, az önálló döntést, a saját energiák ésszerű felhasználását, s főként a megújulásra való beállítódást.